
FARMACJA

REGIONU PÓŁNOCNO-WSCHODNIEGO

BIULETYN INFORMACYJNY
OKRĘGOWEJ IZBY APTEKARSKIEJ
W BIAŁYMSTOKU

Na okładce:

Józef Jan Celiński - 1779-1832 – warszawski aptekarz, profesor chemii i farmacji na Wydziale Akademicko-Lekarskim a później Uniwersytecie Warszawskim. Autor pierwszego podręcznika dla farmaceutów i aptekarzy

pt.: „*Farmacya czyli nauka doskonałego przygotowywania lekarstw z trzech*

Królestw natury wybranych”. - wydanego w języku polskim w 1811 roku.

Farmacja Regionu Północno-Wschodniego
Biuletyn Informacyjny Izby Aptekarskiej w Białymstoku

Komitet Redakcyjny:

Dorota Bielonko, Agnieszka Kita, Jarosław Mateuszuk,
Elżbieta Rutkowska, Michał Tomczyk, Zenon Wolniak (redaktor prowadzący)

Wydawca:

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku

15-435 Białystok, ul. Ludwika Zamenhofa 27

tel./fax 085-732-52-75, tel. 085-740-60-72

www.oiab.com.pl e-mail: biuro@oiab.com.pl

Przygotowanie do druku: Elżbieta Jarmoc -Biuro OIA Białystok

Nr konta bankowego: 16 1020 1332 0000 1102 0232 6403

Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny w Białymstoku

15-110 Białystok, ul. Kombatantów 4

tel.085-66-23-726, 085-66-23-736, e-mail:

wif.bialystok@wp.pl

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych), zwane powszechnie RODO informujemy, że:

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku, ul. Zamenhofa 27; 15-435 Białystok

- Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji przepisów prawa.
- Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz do ich poprawiania.

Podanie danych osobowych zawartych w Biuletynie Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku jest dobrowolne.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam umieszczonych w biuletynie.

Poezje w nr 1/101 Biuletynu

W tym numerze naszego Biuletynu prezentujemy P.T. czytelnikom kolejne wiersze z tomiku *dr hab. Beaty Telejko*.

Więcej informacji o autorce poezji znajduje się w Biuletynie Farmacja Regionu Północno-Wschodniego nr 4/2018.

Red.

Beata Telejko

Kolysanka

Rozkojarzę na dźwięki srebrny śmiech
- dla Ciebie,
dotyk warg rzucony w cieniu
Pożeglujemy puchem srebrnym po głębokim
niebie
W mokrej trawie skulimy małe kochania.
Nie lękaj się - ciszą zagłuszymy złe moce
Łasić się będą do twarzy gałęzie nocy
Utoniemy jak krople zanurzone w toni.
Ptakom na żer rzucimy ciepły strumień
ciała.
Oddech pierzaste kule rozsypie w błękitcie
I kiedy białą ciszą świat w nas będzie mała,
Nagle krzykiem obudzi się życie.

24 czerwca 1987

SPIS TREŚCI

Poezje w nr 1/2019 Biuletynu	1
Spis treści	2
Kondolencje dla Pani mgr farm. Ewy Gładkowskiej	3
Kalendarium prac OIA za I kwartał 2019 r.	4
Z prac Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku	
Sprawozdanie z działalności ORA za I kwartał 2019 r.....	6
Komunikat Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku.....	8
Z Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego	
Sprawozdanie z działalności Oddziału Białostockiego PTFarm. w 2018r.....	9
Dział naukowy	
Zebrania naukowo-szkoleniowe w I-ym kwartale 2019r.....	23
VARIA	
Muzeum Farmacji w Warszawie nominowane do Nagrody Europejskie Muzeum Roku 2019 – <i>dr E. Rutkowska</i>	25
Przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji – <i>dr E. Rutkowska</i>	29
Wspomnienia	
Wygłoszenie mowy pogrzebowej przez J. Mozelewskiego na pogrzebie śp. dr. J. Szczerdzińskiego, Turośń Kościelna 12.02.2019.....	31
Mgr farm. Edwarda Kędzierska.....	35

Pani mgr farm. Ewie GŁADKOWSKIEJ

wyrazy najgłębszego współczucia

z powodu śmierci MEŻA,

składają członkowie

Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku,

**Członkowie Komitetu Redakcyjnego
Biuletynu OIA w Białymstoku**

oraz

pracownicy biura OIA w Białymstoku

Kalendarium prac O. I. A. w Białymstoku

I kwartał 2019 r.

7.01.2019r.

szkolenie dla przedstawicieli ORA dotyczące stosowania procedur dyrektywy fałszywkowej w praktyce, zorganizowane przez NIA i Fundację KOWAL

15.01.2019r.

zebranie Zarządu i Komisji Rewizyjnej oddziału białostockiego PTFarm

17.01.2019r.

szkolenie organizowane przez OIA w Białymstoku i firmę Pharma Nord dotyczące współczesnej medycyny prewencyjnej

22.01.2019r.

posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku (sprawozdanie z posiedzenia w biuletynie)

22.01.2019 r.

zebranie Komitetu Redakcyjnego Biuletynu OIA w Białymstoku „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego”

28.01.2019r.

szkolenie dla członków ORA poświęcone serializacji produktów leczniczych zorganizowane przez ORA i firmę informatyczną

30.01.2018r.

udział Prezesa ORA w posiedzeniu NRA w Warszawie

31.01.2019r.

szkolenie dla farmaceutów szpitalnych poświęcone serializacji produktów leczniczych w aptekach i działach farmacji szpitalnej, oraz przedstawienie rozwiązań informatycznych wspomagających serializację

13.02.2019r.

udział przedstawicieli ORA w Białymstoku w uroczystościach pogrzebowych dr Jana Szrzedzińskiego w Turośni Kościelnej

25.02.2019r.

udział Prezesa ORA w posiedzeniu Rady Podlaskiego OW NFZ

1.03.2019r.

szkolenie z receptury zorganizowane przez OIA w Białymstoku i firmę farmaceutyczną Fagron

6.03.2019r.

udział Prezesa ORA i Radcy Prawnego w posiedzeniu Sądu Rejonowego w Warszawie

12.03.2019r.

spotkanie z Podlaskim WIF dotyczące omówienia spraw bieżących

12.03.2019r.

udział Prezesa ORA w posiedzeniu Rady Programowej Wydziału Farmaceutycznego UMB

14.03.2019r.

konferencja naukowo-szkoleniowa PTFarm. i OIA w Białymstoku pt. „Optymalna terapia bólu ostrego według aktualnych zaleceń”

19.03.2019r.

posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku (sprawozdanie z posiedzenia w biuletynie)

20.03.2019r.

udział przedstawicieli ORA w szkoleniu zorganizowanym przez NIA dotyczącym przekazywania raportów w systemie ZSMOPL

21.03.2019r.

udział Prezesa ORA w posiedzeniu Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczącego oceny kształcenia na Wydziale Farmaceutycznym UMB

26-27.03.2019r.

udział Prezesa ORA w posiedzeniu NRA w Warszawie sprawozdanie z posiedzenia w biuletynie).

W imieniu ORA w Białymstoku

Jarosław Mateuszuk

Z prac Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku

Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej - 22.01.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Prezydium Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku wydało zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek:

- apteka ogólnodostępna w Białymstoku ul. Transportowa
- apteka ogólnodostępna w Suwałkach ul. Kowalskiego
- apteka ogólnodostępna w Łomży ul. Kazańskiej

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku jednogłośnie przyznało jednej osobie Prawo Wykonywania Zawodu Farmaceuty.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku jednogłośnie podjęło Stanowisko ws. kar za nieprzestrzeganie obowiązków dotyczących weryfikacji autentyczności produktów leczniczych.

Na tym posiedzenie zakończono.

Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej - 25.02.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Prezydium Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku wydało zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek:

- apteka ogólnodostępna w Grajewie ul. Ełcka
- apteka ogólnodostępna w Białymstoku ul. Komisji Edukacji Narodowej
- apteka ogólnodostępna w Białymstoku ul. Lipowej
- apteka ogólnodostępna w Szczuczynie ul. Placu 1000-lecia

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku podjęło jednogłośnie uchwałę o objęciu patronatem Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku oraz wsparciu finansowym konferencję pt.: „*Szczepienia-aspekty naukowe, społeczne i prawne*”, która będzie organizowana 6 kwietnia 2019r. na UMB.

Na tym posiedzenie zakończono.

Posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej - 19.03.2019r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku wydało zaświadczenia osobom ubiegającym się o pełnienie funkcji kierowników aptek ogólnodostępnych:

- apteka ogólnodostępna w Bielsku Podlaskim przy ul. Krynicznej
- apteka ogólnodostępna w Orli przy ul. Bielskiej
- apteka ogólnodostępna w Zambrowie przy ul. Paderewskiego
- apteka ogólnodostępna Suwałkach przy ul. Młynarskiego
- apteka ogólnodostępna w Białymstoku przy ul. Antoniukowskiej
- apteka ogólnodostępna w Tykocinie przy ul. Choroszczańskiej

Mgr farm. Krzysztof Mroczek – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej przedstawił członkom Rady, protokół z ostatniego posiedzenia Komisji Rewizyjnej przy Okręgowej Izbie Aptekarskiej w Białymstoku.

Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku przyjęła jednogłośnie bilans Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku za rok 2018.

Okręgowa Rada Aptekarska w Białymstoku zatwierdziła jednogłośnie preliminarz kosztów Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku na rok 2019.

Na tym posiedzenie zakończono.

Sekretarze

ORA w Białymstoku

mgr farm. Agnieszka Kita
dr Beata Kocięcka

**Członkowie
Okręgowej Izby Aptekarskiej
w Białymstoku**

KOMUNIKAT

Przypominamy, że członkowie Izby powinni **niezwłocznie** informować organy Izby o każdorazowej zmianie danych objętych rejestrem farmaceutów prowadzonym przez Okręgową Izbę Aptekarską w Białymstoku tj.: miejsca zatrudnienia i zamieszkania, jak również zmianie nazwiska, uzyskanych stopniach naukowych i specjalizacjach.

Brak aktualnych danych spowoduje, że farmaceuta będzie niewidoczny w ogólnodostępnej części Centralnego Rejestru Farmaceutów (status „nieaktywny”). Jego dane nie będą mogły być zweryfikowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, co może skutkować brakiem możliwości rozliczanie recept refundowanych.

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku przypomina również o konieczności bieżącego regulowania składek członkowskich. Farmaceuci posiadający zaległości w opłacaniu składek nie będą również widoczni w ogólnodostępnej części rejestru farmaceutów (status „nieaktywny”).

Opóźnienie w opłacaniu składek członkowskich dłuższe niż 3 miesiące, będzie egzekwowane na drodze postępowania administracyjnego oraz spowoduje skierowanie sprawy do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Podstawa prawna: art.8 ust.2 i 3 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (t.j.Dz.U z 2016 r. poz.1496)

W imieniu Okręgowej Rady Aptekarskiej w Białymstoku

Prezes ORA w Białymstoku
mgr farm. Jarosław Mateuszuk

Skarbnik ORA w Białymstoku
mgr farm. Joanna Moroz

Z Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego

Sprawozdanie z działalności Oddziału Białostockiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w 2018 r.

W dniu 31 grudnia 2018r. Oddział Białostocki Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego liczył 100 członków. Sekcja studencka „Młoda Farmacja” liczyła 152 studentów. W roku sprawozdawczym odbyło się 9 posiedzeń, w tym 2 zebrania Zarządu Oddziału i 7 posiedzeń naukowo-szkoleniowych, w których uczestniczyło łącznie 880 farmaceutów.

Na posiedzeniu Zarządu w dniu 22 stycznia 2018 roku przedstawiono i przyjęto jednogłośnie sprawozdanie finansowe za 2017r, wprowadzono nowych członków do Oddziału, a także zaproponowano tematykę przyszłych zebrań naukowo-szkoleniowych oraz omówiono sprawy bieżące

W dniu 13 listopada 2018r. na posiedzeniu Zarządu Oddziału omówiono kwestię podniesienia składek członkowskich, przedstawiono także nowe zasady odpłatnego korzystania z wynajmu sal wykładowych w Euroregionalnym Centrum Farmacji na zebraniach naukowo-szkoleniowych PTFarm i OIA. Ponadto na posiedzeniu wprowadzono nowych członków do Oddziału oraz zaproponowano tematykę przyszłych zebrań naukowo-szkoleniowych.

23 stycznia 2018 roku dr hab. Wojciech Milyk, Prezes Białostockiego Oddziału PTFarm, Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, kierownik Zakładu Analizy i Bioanalizy Leków, został wybrany Przewodniczącym Konwentu Dziekanów Wydziałów Farmaceutycznych Uczelni Medycznych podczas zebrania Dziekanów Wydziałów Farmaceutycznych.

16 maja 2018 roku podczas obchodów XVII Dnia Polskiej Farmacji nagrodzono laureatów V edycji Konkursu Lider Nauk Farmaceutycznych. Dr n. farm. Marta Szekalska z Zakładu Farmacji Stosowanej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, członek Białostockiego Oddziału PTFarm, zajęła III miejsce w konkursie, jednocześnie Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku został uhonorowany brązowym medalem Scientia Nobilitat.

28 września 2018 roku prof. dr hab. Maria Borawska, kierownik Zakładu Bromatologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, członek Białostockiego Oddziału PTFarm, została uhonorowana przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Białymstoku "za wybitne osiągnięcia naukowe oraz promocję produktów naturalnych i żywności regionu podlaskiego" podczas dorocznego koncertu "Biznes, Kultura, Społeczeństwo".

8 listopada 2018 roku mgr farm. Zenon Wolniak został wyróżniony tytułem Honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. Odebrał go z rąk wiceprezesa Zarządu Głównego PTFarm, prof. dr hab. Krystyny Olczyk, podczas sesji naukowej pt. Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne w służbie niepodległej Polski zorganizowanej przez Ogólnopolską Sekcję Historii Farmacji PTFarm w siedzibie PTFarm w Warszawie.

24 listopada 2018 roku dr n. farm. Anna Gromotowicz-Popławska, sekretarz Białostockiego Oddziału PTFarm, adiunkt w Samodzielnej Pracowni Biofarmacji UMB, zdobyła stypendium w Programie im. Bekkera Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na realizację projektu badawczego pt.: „The role of nongenomic pathway in the mechanism of aldosterone prothrombotic action” w Harvard Medical School, Boston, USA. W 2018 roku dr Gromotowicz-Popławska zdobyła także Educational Grant of European Society of Cardiology, a także nagrodę Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego za najlepszą pracę z zakresu badań podstawowych wygłoszoną na XXII Międzynarodowym Kongresie Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego.

26 listopada 2018 roku członkowie Białostockiego Oddziału PTFarm prezentowali projekty naukowe w ramach konkursu Technotalent UMB 2018. Dr n. farm. Anna Puścion-Jakubik, sekretarz PTFarm, asystent w Zakładzie Bromatologii UMB, zaprezentowała projekt pt.: „Naturalne miody pszczele - innowacyjna metoda oceny ich jakości jako składnika diety wspomagającego terapię pacjentów”. Dr n. farm. Ilona Zaręba, członek PTFarm, asystent w Zakładzie Chemii Leków UMB i dr n. med. Joanna Stelmaszewska, asystent w Zakładzie Analizy i Bioanalizy Leków UMB, zaprezentowały projekt pt.: „Wyciszenie ekspresji białka PRODH/POX narzędziem w walce z rakiem”. Laureatem konkursu zostały dr Zaręba i dr Stelmaszewska.

W 2018 roku dr hab. Wojciech Miltyk, Prezes Białostockiego Oddziału PTFarm, Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, kierownik Zakładu Analizy i Bioanalizy Leków, oraz dr hab. Katarzyna Winnicka, członek Białostockiego Oddziału PTFarm, Prodziekan ds. Studenckich Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, kierownik Zakładu Farmacji Stosowanej, otrzymali tytuł profesora nauk farmaceutycznych.

W 2018 roku członkowie Oddziału PTFarm zostali laureatami konkursów na projekty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Nauki. Laureatem konkursu PRELUDIUM została dr n. farm. Ilona Zaręba z Zakładu Chemii Leków UMB, zaś laureatami konkursu MINIATURA: dr n. farm. Marta Szekalska z Zakładu Farmacji Stosowanej UMB i dr n. farm. Robert Czarnomysy z Zakładu Syntezy i Technologii Środków Leczniczych UMB.

Członkowie Oddziału PTFarm zorganizowali i prowadzili w 2018 roku kursy z kształcenia specjalizacyjnego z farmacji aptecznej w ramach tematów wyznaczonych przez CMKP. W dniach 13-14 grudnia 2018 roku w Zakładzie Farmacji Stosowanej Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej odbył się Państwowy Egzamin Specjalizacyjny farmaceutów w specjalności farmacja apteczna. Do egzaminu teoretycznego przystąpiły 104 osoby, z których 84 egzamin zdały. Wśród zdających byli farmaceuci z całej Polski. Wszystkie osoby zaliczyły egzamin praktyczny.

Posiedzenia naukowo-szkoleniowe organizowano we współpracy z Okręgową Izbą Aptekarską w Białymstoku. Streszczenia z wykładów, a także bieżące informacje z wydarzeń Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, publikowane były w kwartalnie wydawanym biuletynie informacyjnym OIA „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego”. Oddział Białostocki Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w ramach współpracy organizował wykłady, opłacał wykładowców, pokrywał koszty wynajmu sal wykładowych oraz przy wsparciu OIA rozsyłał zaproszenia na wykłady zarówno do pracujących jak i emerytowanych członków Oddziału Białostockiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, a także pracowników naukowych Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Podobnie jak w latach wcześniejszych tak i w minionym roku trwały starania nad zacieśnieniem współpracy między Oddziałem Białostockim PTFarm, a OIA – Białystok.

Sekcja Historii Farmacji (przewodnicząca dr n. farm. Elżbieta Rutkowska)

W 2018 roku członkowie Sekcji brali udział w różnych konferencjach. Zenon Wolniak uczestniczył w XXVII Sympozjum Historii Farmacji PTFarm (Stargard, 25-26 maja 2018 r.), przedstawiając pracę pt. Aptekarze Białostockizny w strukturach władz samorządowych na przestrzeni dziejów aptekarstwa. W referatach zaprezentowanych podczas sympozjum z tematem przewodnim Aptekarze na drogach do Niepodległej poruszano kwestie udziału aptekarzy w odzyskaniu i utrzymaniu niepodległości przez Polskę po 123 latach niewoli.

Dr n. farm. Elżbieta Rutkowska wzięła udział w 46. Międzynarodowym Kongresie Historii Medycyny (Lizbona, 3-7 września 2018 r.), w trakcie którego przedstawiała referat pt. Medicinal treats (cupedia or cupediae medicae) as ancient dosage forms in light of Polish nineteenth century handbooks of pharmaceutical compounding.

Zenon Wolniak kontynuował pracę redaktora prowadzącego pisma „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego. Biuletyn Informacyjny Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku”. Na łamach biuletynu w 2018 r., dzięki Jego inicjatywie, wielokrotnie poruszano temat setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W skład komitetu redakcyjnego biuletynu wchodziła także E. Rutkowska.

Wybrane prace opublikowane przez członków Sekcji Historii Farmacji Białostockiego Oddziału PTFarm:

Wolniak Zenon:

1. Aptekarze białostockizny w strukturach władz samorządowych na przestrzeni dziejów, „Farmacja Regionu Północno-Wschodniego. Biuletyn Informacyjny Okręgowej Izby Aptekarskiej w Białymstoku” (dalej: „FRP-W.BIOIAwB”) 2018, nr 3, s. 32-42.
2. XXVII Sympozjum Historii Farmacji w Stargardzie, „FRP-W.BIOIAwB” 2018, nr 2, s. 40-47.

Rutkowska Elżbieta:

1. 43. Międzynarodowy Kongres Historii Farmacji, Warszawa, 12-15 września 2017, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2018, nr 1, s. 160-166.
2. Kołaczki (trochisci, pastilli), morsele (morsuli, tabellae) i krążki (rotulae, orbiculi) jako stałe doustne postaci leku w świetle dziewiętnastowiecznych

podręczników do receptury, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2108, nr 4, s. 123-137.

3. Przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji, Warszawa, 12 stycznia 2018 roku, „FRP-W.BIOIAwB” 2018, nr 1, s. 38-40.

Członkowie Sekcji uczestniczyli także w posiedzeniach Ogólnopolskiej Sekcji Historii Farmacji.

Koło Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego Oddział w Białymstoku - Zespół d/s Aptek Szpitalnych (przewodnicząca mgr farm. Aneta Wirkowska)

W 2018 roku odbyły się 2 spotkania naukowo-szkoleniowe organizowane pod patronatem Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego Oddział w Białymstoku - Zespół do spraw aptek szpitalnych we współpracy z Okręgową Izbą Aptekarską w Białymstoku - Zespół do spraw aptek szpitalnych:

1. 19.04. - 21.04.2018r. XXI Podlasko – Mazurskie Warsztaty Farmaceutyczne: „Doskonalsze postaci leku – bezpieczniejsza farmakoterapia” - Prof. dr hab. n. farm. Renata Jachowicz (UJ w Krakowie)

„Rola farmaceuty w tworzeniu SPA (Szpitalnej Polityki antybiotykowej) i ograniczaniu selekcji bakterii wielolekoopornych” - Prof. nadzw. dr hab. n. med. Marzenna Bartoszewicz (UM we Wrocławiu)

„Nadciśnienie tętnicze u pacjentów po udarze mózgu ” - Prof. dr hab. n. farm. Edmund Grześkowiak (UM w Poznaniu) – Krajowy Konsultant ds. Farmacji Szpitalnej

„Opieka farmaceutyczna w geriatrici ” - Prof. dr hab. n. farm. Jerzy Pałka (UM w Białymstoku)

„Rola farmaceuty szpitalnego w procesie akredytacji szpitala” dr n. farm. Hanna Gracz (Apteka Szpitalna – Szpital Kliniczny w Poznaniu)

„Niezbędnik Farmaceuty – insulinoterapia w leczeniu zamkniętym” – prezentacja firmy Novo-Nordisc – Joanna Chmielewska

„Zasady bezpiecznego przygotowywania mieszanin do żywienia pozajelitowego w świetle znowelizowanych standardów oraz FP XI” - dr n. farm. Maria Ciszewska-Jędrasik (UM w Warszawie)

„Szpitalna apteka – świetlana przyszłość”- mgr farm. Adam Wąsiewicz, mgr farm. Stanisław Doroszewski, mgr farm. Barbara Ucińska, mgr farm. Justyna Znajewska

„Co z Farmacją Szpitalną? - doniesienia z N.I.A. w Warszawie” – mgr farm. Ewa Steckiewicz-Bartnicka

„Bezpieczeństwo środków kontrastowych w rezonansie magnetycznym” – prezentacja firmy GE Healthcare – Krzysztof Borowiec

„Leczenie przeciwzakrzepowe”- prezentacja firmy Aspen

„Leczenie miejscowe bólu – różnice w terapii. Lioton 1000 – terapia wspomagająca w chorobach żył powierzchownych, m.in. w zapaleniach żył (także po wlewach kroplowych lub wstrzyknięciach) – prezentacja firmy Berlin Chemie - Katarzyna Brulińska – Kierownik ds. Kluczowych Klientów w Lecznictwie Zamkniętym dla woj. mazowieckiego i podlaskiego

„Akademia Dobrego Farmaceuty– platforma edukacyjna dla farmaceutów” – Anna komosa, Anna Zdanowicz – prezentacja firmy Pfizer

2. 30.06.2018r. - "Nowe wytyczne Faramakopei XI i ich implikacja w strukturę i funkcjonowanie aptek szpitalnych" – Patrycja Sitek CRKonsulting

Dnia 14.12.2018r. oba zespoły spotkały się, by podzielić się oplatkiem i złożyć sobie wzajemnie życzenia bożonarodzeniowe.

Sekcja Farmakoekonomiki (przewodnicząca dr n. farm. Edyta Rysiak)

W 2018 roku odbyły się 3 zebrania zarządu Sekcji i 3 spotkania naukowe członków Sekcji Farmakoekonomiki.

Współpraca przy Konferencji:

1. XVI Międzynarodowa Konferencja Polskiego Towarzystwa Farmakoekonomicznego - członek Komitetu Naukowego
2. VI Ogólnopolska Konferencja „Farmaoekonomika szansą na zbilansowanie wydatków systemu opieki zdrowotnej w Polsce”
3. Tworzenie kwestionariusza badania efektywności procesu leczenia pacjentów z chorobami układu oddechowego.
4. Tworzenie kwestionariusza badania efektywności procesu leczenia pacjentów z bólem przewlekłym pochodzenia nienowotworowego.

Współpraca z:

1. Centrum Medycyny Oddechowej
2. Szpitalem Miejskim im. PCK Białystok

3. NZOZ VITAMED IM. EDYTY JAKUBÓW
4. Katedrą i Zakładem Farmakoeconomiki i Farmacji Społecznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Działalność Sekcji:

1. W ciągu czterech lat działalności w ramach Sekcji zrealizowano i opublikowano 35 prac naukowych z zakresu farmoeconomiki.
2. Członkowie Sekcji biorą czynny udział w Konferencjach Naukowych z zakresu Farmakoeconomiki (wykłady, prezentacja prac).
3. Doradztwo z zakresu skuteczności i bezpieczeństwa farmakoterapii.
4. Współpraca z Urzędem Marszałkowskim w zakresie ekonomiki programów zdrowotnych.
5. Poradnictwo z zakresu prawa i ekonomiki zdrowia.
6. Współpraca i promocja na rzecz zachowań prozdrowotnych (akcja Bezpieczny Maluch na wakacjach, Szczepienia – akcja skierowana do rodziców i dzieci - miasto Białystok).
7. Współpraca ze Stowarzyszeniem Miast Białystok – Eindhoven w zakresie realizacji projektów dotyczących promocji zdrowia.
8. Tworzenie Sekcji studenckiej przy ISPOR (w trakcie realizacji).

Sekcja studencka „Młoda Farmacja” (przewodniczący sekcji: student Bartłomiej Fadrowski)

W 2018 roku członkowie Młodej Farmacji wzięli udział w licznych konferencjach naukowych, których celem było poszerzanie wiedzy i zdobywanie umiejętności praktycznych, a także w wielu akcjach promocyjnych mających na celu promocję ochrony zdrowia, ale także promowanie Uczelni i Wydziału Farmaceutycznego wśród młodzieży licealnej.

- 8-9.01.2018r. Warsztaty z pierwszej pomocy - udział członków Młodej Farmacji w organizacji warsztatów organizowanych na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB przy współpracy z Kołem Naukowym przy Zakładzie Medycyny Ratunkowej i Katastrof, skierowanych do studentów UMB
- 14.01.2018r. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – udział członków Młodej Farmacji w finale WOŚP w Galerii Jurowiecka, promocja działalności Młodej Farmacji, pomiary ciśnienia krwi

- 17.01.2018r. Wykład PTFarm: Szczepienia – fakty i mity – udział członków Młodej Farmacji w organizacji wykładu
- 20.01.2018r. Z Diagnostą po zdrowie. Dzień Babci i Dziadka 2018 - udział członków Młodej Farmacji w akcji organizowanej przez Kreatywnego Diagnostę Laboratoryjnego w Atrium Biała. Członkowie MF odpowiadali za pomiary ciśnienia, analizę składu ciała oraz promocję ochrony zdrowia wśród osób starszych.
- 2.02.2018r. Receptura apteczna na półkoloniach - organizacja warsztatów z receptury aptecznej dla najmłodszych na półkoloniach w Studiu Tańca Feniks,
- 6.02.2018r. Szkolenie z modelowania molekularnego w programie Scigress – udział członków Młodej Farmacji w szkoleniu z modelowania molekularnego, posługiwania się programem Scigress i tworzenia molekularnych wizualizacji
- 22.02.2018r. Pierwsze spotkanie oddziału Młodej Farmacji w semestrze letnim - podsumowanie aktywności członków w semestrze zimowym, zaplanowanie aktywności w semestrze letnim (majowa konferencja organizowana przez Młodą Farmację i inne konferencje krajowe)
- 27.02.2018r. Spotkanie z cyklu „Kariera po farmacji – farmacja kliniczna” – udział członków Młodej Farmacji w spotkaniu poprowadzonym przez dr n. farm. Martę Baranowską-Kuczko, specjalistę w zakresie farmacji klinicznej, przybliżenie szczegółów dotyczących zdobycia takiej specjalizacji oraz roli farmaceuty klinicznego w systemie służby zdrowia
- 1.03.2018r. Wieczór gier planszowych – spotkanie integracyjne członków Młodej Farmacji
- 6.03.2018r. Wykład – Żywienie pacjentów krytycznie chorych - udział członków Młodej Farmacji w wykładzie zorganizowanym przez firmę Nutricia Medyczna w ramach projektu ambasadorskiego NutriFuture.
- 8.03.2018r. Szkolenie przed akcją „Zapytaj Farmaceutę – Nadciśnienie Tętnicze” - udział członków Młodej Farmacji w wykładzie dotyczącym nadciśnienia tętniczego poprowadzonego przez dr n. farm. Justynę Hermanowicz, zapoznanie z obsługą sprzętu wykorzystywanego w akcji
- 10.03.2018r. Zapytaj Farmaceutę – „Nadciśnienie Tętnicze” – udział członków Młodej Farmacji w akcji profilaktycznej mająca na celu kreowanie

- świadomości społecznej w zakresie opieki, prewencji i edukacji pacjenta na temat choroby nadciśnieniowej oraz chorób układu sercowo – naczyniowego poprowadzonej we współpracy z Kreatywnym Diagnostą Laboratoryjnym, Innowacyjnym Kosmetologiem, IFMSA oraz Studenckim Kołem Naukowym przy Zakładzie Medycyny Ratunkowej i Katastrof, prowadzenie pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, analizy składu ciała, pomiaru poziomu glukozy we krwi, kąć zabaw z Młodym Farmaceutą
- 15.03.2018r. Spotkanie z cyklu „Kariera po farmacji – studia doktoranckie” – udział członków Młodej Farmacji w spotkaniu z cyklu „Kariera po farmacji”, na którym poruszono tematy kariery naukowej oraz możliwości realizowania studiów doktoranckich na Wydziale Farmaceutycznym OML UMB
- 21.03.2018r. Akcja w przedszkolu – prelekcja o zawodzie farmaceuty
- 23.03.2018r. Akcja w VI Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Zygmunta Augusta w Białymstoku z okazji Światowego Tygodnia Mózgu – udział członków Młodej Farmacji w projekcie edukacyjnym, przedstawienie techniki pamięci oraz metody efektywnej nauki dla młodszych kolegów
- 24.03.2018r. Marcowe Spotkanie członków Młodej Farmacji - podsumowanie pierwszej akcji letniego semestru „Zapytaj Farmaceutę...Nadciśnienie tętnicze”
- 7.04.2018r. Zdrowie pod kontrolą IFMSA - udział członków Młodej Farmacji w prozdrowotnej akcji IFMSA
- 11.04.2018r. Spotkanie z MSD - udział członków Młodej Farmacji w spotkaniu z cyklu „Kariera po farmacji” z przedstawicielami firmy MSD
- 13.04.2018r. MF Day – Dzień Młodej Farmacji obchodzony na Wydziale Farmaceutycznym z OML UMB
- 19.04.2018r. Spotkanie członków MF - podsumowanie dotychczasowych akcji z semestru letniego oraz planowanie nadchodzących akcji w maju
- 19.05.2018r. Noc muzeów - udział członków Młodej Farmacji, pokaz doświadczeń chemicznych
- 25-26.05.2018r. Konferencja „Postępy farmakoterapii personalizowanej seniorów” - udział członków Młodej Farmacji w organizacji konferencji a także w prezentowaniu wyników podczas sesji naukowych.

- 5.06.2018r. Walne zgromadzenie delegatów - wybory do zarządu na rok 2018/2019
- 6.06.2018r. Festiwal Nauki i Sztuki w Suwałkach - pokazy receptury aptecznej przez członków Młodej Farmacji
- 7.06.2018r. Dzień otwarty UMB – prezentacja Młodej Farmacji i promocja kierunku
- 9.06.2018r. Dzień Akademicki na Stadionie Miejskim, akcja organizowana w ramach Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki, promocja UMB wśród mieszkańców miasta
- 5.07-15.08.2018r. Student Exchange Program - program wymiany międzynarodowej w którym wzięło udział 7 studentów z Ghany, Egiptu, Serbii, Francji i Hiszpanii, praktyki w aptece szpitalnej i jednostkach naukowych UMB, opieka członków MF nad stażystami
- 25.09.2018r. Orowadzanie po kampusie uczelni - opieka Młodej Farmacji nad młodszymi kolegami, studentami I roku, integracja
- 5.10.2018r. Zwiedzanie WF UMB przez licealistów z programu Ersamus+ - opieka Młodej Farmacji nad młodszymi kolegami, licealistami z Grecji i Włoch, goszczącymi w I Liceum Ogólnokształcące w Białymstoku
- 11.10.2018r. Spotkanie organizacyjne Młodej Farmacji Białystok w roku akademickim 2018/2019 - rekrutacja do oddziału oraz przedstawienie harmonogramu akcji oraz ich koordynatorów na najbliższy semestr.
- 25.10.2018r. Szkolenie z receptury aptecznej – udział w szkoleniu członków Młodej Farmacji z I i II roku
- 6.11.2018r. Szkolenie przed akcją „Skonsultuj z Farmaceutą – Cukrzyca” - szkolenie dla wolontariuszy akcji zorganizowane w celu przygotowania uczestników akcji
- 10.11.2018r. Akcja profilaktyczna „Skonsultuj z Farmaceutą – Cukrzyca” - udział członków Młodej Farmacji w akcji zorganizowanej z okazji Światowego Dnia Walki z Cukrzycą w Galerii Jurowiecka w Białymstoku, pomiary ciśnienia, glukozy, tkanki tłuszczowej, badanie analizy składu ciała oraz udzielanie porad farmaceutycznych. Dystrybucja ulotek edukacyjnych i dzienniczek pomiarowych.

- 17.11.2018r. Akcja profilaktyczna „Zdrowie pod kontrolą” - udział członków Młodej Farmacji w organizowanej przez IFMSA akcji profilaktycznej w Centrum Handlowym Alfa w Białymstoku, pomiary ciśnienia, glukozy, badanie EKG, konsultacje kardiologiczne i dietetyczne.
- 20.11.2018r. Wykład w ramach akcji "Movember" - udział członków Młodej Farmacji w wykładzie dotyczącym świadomości społecznej nt. problemów zdrowotnych mężczyzn
- 29.11.2018r. I spotkanie członkowskie Młodej Farmacji Białystok w roku akademickim 2018/19 – podsumowanie dotychczasowych akcji i planowanie przyszłych
- 26.11-3.12.2018r. Akcja profilaktyczno-informacyjna na temat zakażenia wirusem HIV oraz problemu osób chorych na AIDS w ramach Światowego Dnia Walki z AIDS „World AIDS Day” - akcja informacyjna wśród studentów i pracowników UMB, a także mieszkańców Białegostoku w Galerii Jurowieckiej, dystrybucja materiałów informacyjnych Krajowego Centrum ds. AIDS, wykład „Nowoczesna medycyna przeciwko AIDS”.
- 3-18.12.2018r. Akcja charytatywna „Miś Pod Szpitalną Choinkę” - w ramach akcji wolontariusze Młodej Farmacji zbierali pieniądze do puszek na terenie Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na zakup zabawek dzieciom, które na święta musiały zostać w szpitalu.
- 8.12.2018r. Dzień Zdrowia z Decathlon Białystok – udział członków Młodej Farmacji w akcji, zbiórka krwi z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Białymstoku, pomiar ciśnienia i analiza składu ciała
- 19.12.2018r. Wigilia Studencka członków Młodej Farmacji, studentów kierunku lekarskiego z IFMSA-Poland Oddział Białystok, studentów stomatologii z PTSS Białystok i członków organizacji Sodalitas Expeditionum.

Członkowie Oddziału Białostockiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w roku sprawozdawczym 2018 uczestniczyli w następujących konferencjach i posiedzeniach naukowo-szkoleniowych:

Konferencje i sympozja:

1. III Warszawskie Dni Promocji Zdrowia " Czy zdrowa dieta w XXI wieku jest możliwa? Choroby dietozależne. Edukacja zdrowotna", Warszawa, 8-9.03.2018 r.
2. 43rd Meeting of the International Aldosterone Conference, Chicago, USA, 15-16.03.2018.
3. VII Ogólnopolska Konferencja Dietetyki - Congressus Dietetica, Łódź, 17-18.03.2017.
4. 11th World Meeting on Pharmaceutics, Biopharmaceutics and Pharmaceutical Technology, 4 Parallel Symposia on Basic Research, Research & Development Industrial Practice and Analytical, Granada, Spain, 19-22.03.2018.
5. VIII Ogólnopolska Konferencja Dietetyki - Congressus Dietetica, Choroby autoimmunizacyjne i alergie towarzyszące, Łódź, 6-7.04.2018.
6. XXI Podlasko-Mazurskie Warsztaty Farmaceutyczne, 19-21.04.2018.
7. I Ogólnopolski Kongres Medycyny Stylu Życia, Warszawa, 21-22.04.2018.
8. V Ogólnopolska Konferencja Naukowa "Nutrikosmetologia prozdrowotna", Olsztyn, 12.05.2018.
9. 13th BIMC Białystok International Medical Congress for Young Scientists, Białystok, 17-19.05.2018.
10. 3rd Conference "Analytical methods to study oxidative damage, antioxidants and drugs", Białystok, 24-26.05.2018.
11. Ogólnopolska konferencja naukowa Studenckiej Sekcji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego „Postępy Farmakoterapii Personalizowanej Seniorów”, Białystok, 25-26.05.2018.
12. Konferencja Naukowa Chemików "Łączy nas Chemia", Białystok, 25-26.05.2018.
13. XXVII Sympozjum Historii Farmacji PTFarm, Stargard, 25-26.05.2018.
14. I Krajowa Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Nauk Żywnościowych z cyklu pt. Dylematy nauki o żywieniu człowieka - dziś i jutro. Żywnienie i nowotwory, Olsztyn, 13-14.06.2018.

15. Polish Scientific Networks, Łódź, 21-23.06.2018.
16. 14th International Congress of the European Association for Veterinary Pharmacology and Toxicology, Wrocław, 24.06.2018.
17. Pharmacodynamics and Pharmacokinetics Workshop, Londyn, Wielka Brytania, 6-7.07.2018.
18. Italian-Spanish-Portuguese Joint Meeting in Medicinal Chemistry MedChemSicily2018, Palermo, Italy, 17-20.07.2018.
19. European Society of Cardiology Congress, Monachium, Niemcy, 25-29.08.2018.
20. 66th Annual Meeting of the Society of Medicinal Plant and Natural Product Research [GA], S-TCM 2018 The 11th Shanghai International Conference on Traditional Chinese Medicine and Natural Medicine, Shanghai, China, 26-29.08.2018.
21. 46 Międzynarodowy Kongres Historii Medycyny, Lizbona, 3-7.09.2018.
22. 44th Annual Meeting of the European Paediatric Ophthalmological Society (EPOS), Budapest, Hungary, 7-9.09.2018.
23. XXII Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, Kraków, 13-15.09.2018.
24. IX Konwersatorium Chemii Medycznej, Lublin, 13-15.09.2018.
25. XXVI Ogólnopolskie Sympozjum Bromatologiczne, "Żywność i żywienie człowieka - kierunki rozwoju", Białystok, 13-15.09.2018.
26. V Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców Nauk Przyrodniczych "Wkraczając w świat nauki 2018", Wrocław, 20-21.09.2018.
27. XV Konwersatorium Absorpcji Atomowej, X Konwersatorium Optycznej Spektrometrii Emisyjnej, VII Konwersatorium Spektrometrii Mas II, Konwersatorium Rentgenowskiej Spektrometrii Fluorescencyjnej, Białystok 24-26.09.2018.
28. Workshop "Optimizing Precision Drug Therapy for each Individual Patient", Kraków, 12.10.2018
29. XXIII Sympozjum Sekcji Kardiologii Eksperymentalnej PTK oraz Komitetu Nauk Fizjologicznych i Farmakologicznych PAN, Łódź, 15-17.11.2018.

Posiedzenia naukowo-szkoleniowe:

W 2018 roku odbyło się 7 posiedzeń naukowo-szkoleniowych organizowanych przez członków Białostockiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego we współpracy z Okręgową Izbą Aptekarską w Białymstoku:

1. 17 stycznia wykład pt.: „Szczepienia – fakty i mity” wygłosiła Dr n. med. Iwona Paradowska-Stankiewicz, Krajowy Konsultant ds. Epidemiologii, kierownik Pracowni Epidemiologii Chorób Zwalcanych Drogą Szczepień, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny.
2. 21 lutego wykład pt.: „Badania bezpieczeństwa i skuteczności szczepionek” wygłosiła Prof. dr hab. Ewa Augustynowicz, Kierownik Laboratorium w Zakładzie Badania Surowic i Szczepionek, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny oraz wykład pt.: „Szczepionka – wróg czy przyjaciel?” wygłosiła Dr hab. Bożena Mikołuc, Konsultant wojewódzki w dziedzinie immunologii klinicznej, Klinika Pediatrii, Reumatologii, Immunologii i Chorób Metabolicznych Kości, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku.
3. 14 marca wykład pt.: „Produkty pszczele a glejaki mózgu” wygłosiła Prof. dr hab. Maria Borawska, kierownik Zakładu Bromatologii UMB.
4. 10 maja wykład pt.: „Medycyna estetyczna – fakty i mity” wygłosiła Dr n. med. Ewa Gułaj, lekarz medycyny estetycznej, właściciel białostockiej kliniki medycyny estetycznej Estimed.
5. 5 czerwca wykład pt.: „Słońce - pomaga czy szkodzi? Zasady fotoprotekcji i pielęgnacji skóry po opalaniu” wygłosił Dr n. med. Marek Niczyporuk z Samodzielnej Pracowni Medycyny Estetycznej UMB.
6. 7 listopada wykład pt.: „Elektroniczna platforma gromadzenia, analizy i udostępniania zasobów cyfrowych o zdarzeniach medycznych (P1) – wprowadzenie do realizacji e-recepty.” wygłosili przedstawiciele CSIOZ.
7. 10 listopada wykład pt.: „Realizacja i retaksacja E-recepty w praktyce” poprowadziła mgr farm Małgorzata Chmielak, kierownik apteki w Siedlcach realizującej e-receptę

Dział Naukowy

Zebrania naukowo-szkoleniowe w I-ym kwartale 2019r.

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku zorganizowała następujące szkolenia:

17 stycznia 2019r.

symposium naukowo-szkoleniowe „Czy **anty-ageing** jest receptą na lepsze życie?”

28 stycznia 2019r.

konferencja naukowo-szkoleniowa „**Podstawowe założenia procesu serializacji produktów leczniczych w aptekach i hurtowniach - teoria i praktyka.**”

1 marca 2019r.

szkolenie z cyklu: „**Receptura apteczna w praktyce**”, które poprowadził: *dr Walentyn Pankiewicz*

Okręgowa Izba Aptekarska w Białymstoku wraz Oddziałem Białostockim Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego zorganizowali następujące szkolenia:

14 marca 2019r.

wykład pt.: „**Optymalna terapia bólu ostrego według aktualnych zaleceń**” wygłosiła *dr hab. Marzena Wojewódzka-Żeleźniakowicz*, specjalista medycyny ratunkowej, Klinika Medycyny Ratunkowej, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku.

9 kwietnia (wtorek) 2019r.

wykład pt.: „**Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia**” wygłosił *mgr Grzegorz Łopieński*, Klinika Medycyny Ratunkowej, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku.

Beata Telejko

Poeta

Człowiek musi wierzyć

Nie tylko w innego człowieka

Poeta? - zwykły człowiek,
którego wszyscy nieco lekceważą
Jest miły, zwykle zagubiony
Zajmuje skromną pozycję w świecie,
Umie zjednywać ludzi
Kończy jakiś wydział
Kocha jakąś dziewczynę
Bierze ślub w jakimś kościele
Nie ma w nim nic
z tak zwanego artysty.
Ma przyjaciół, którym na imieniny
dedykuje wiersze.
Swoje codzienne troski.
Bardzo kocha żonę - Mużę.
Najczęściej kończy tragicznie.

W życiu poety musi być przecież
jakiś dramat.
Ma zwykłą biografię,
jak my wszyscy.
Czasami coś w nas podrywa
I nagle stajemy
W stworzonym świecie,
w katedrze sklepionej rzeźbą rąk.
On umie jedynie zapamiętywać myśli.

Oddaje je do druku.
Dzięki niemu wierzy,
że istnieje
Dusza

9 września 1984

VARIA

Elżbieta Rutkowska

Zakład Farmacji Stosowanej

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Muzeum Farmacji w Warszawie nominowane do Nagrody Europejskie Muzeum Roku 2019

Nagroda Europejskie Muzeum Roku (The European Museum of the Year Award – EMYA) została ufundowana po raz pierwszy przez Brytyjczyków: Kennetha Hudsona, Richarda Hoggarta i Johna Lettsa pod auspicjami Rady Europy w 1977 r. i jest najbardziej prestiżową nagrodą muzealną w Europie. Obecnie organizatorem wyróżnienia dla najlepszego muzeum w Europie jest Europejskie Forum Muzeów (European Museum Forum – EMF).

O nagrodę mogą ubiegać się zarówno muzea działające jako instytucje publiczne, jak i prywatne. Nie jest brana pod uwagę ich wielkość, nie są też preferowane wybrane zakresy tematyczne. Podczas oceny uwzględnia się wyjątkowość działalności danego muzeum (m.in. skierowanie jej do szerokiej publiczności i zastosowanie innowacyjnych rozwiązań w prezentowaniu zbiorów).

Europejskie Forum Muzeów, oprócz EMYA, przyznaje również serię nagród powiązanych i specjalne wyróżnienia. Nominowane muzea (maksymalnie 50) są wizytowane, a następnie podczas konferencji, z udziałem najlepszych specjalistów w dziedzinie muzealnictwa, uczestnicy konkursu prezentują swoje placówki i odbywa się uroczysta gala wręczenia nagrody. W tym roku miejscem konferencji będzie Muzeum Wojennego Dzieciństwa (Muzej ratnog djetinjstv, War Childhood Museum) w Sarajewie (22-25 maja 2019 r.).

Wśród czterech polskich muzeów, nominowanych do Nagrody Europejskie Muzeum Roku 2019, znalazło się Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej (Antonina Leśniewska Museum of Pharmacy) w Warszawie (Oddział Muzeum Warszawy).

Warto też wspomnieć, że w 2004 r. zgłoszono do nagrody EMYA Muzeum Farmacji (Museu da Farmácia) w Lizbonie, co stanowiło ogromne wyróżnienie dla tej placówki.

Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej w Warszawie zostało założone w 1985 r. Początkowo Muzeum mieściło się w budynku przy ul. Marszałkowskiej 72. Pod tym adresem funkcjonowała w okresie międzywojennym apteka należąca do A. Leśniewskiej. W 1996 r. zbiory przeniesiono do siedziby przy ul. Skierniewickiej 16/20. Od 2002 r. Muzeum stało się Oddziałem Muzeum Historycznego m. st. Warszawy (od 2014 r. – Muzeum Warszawy) i zlokalizowane jest na Starym Mieście przy ul. Pivnej 31/33.

Kustosami tego ważnego ośrodka popularyzacji wiedzy o historii farmacji byli: dr Teodor Kikta (1985-1994) i mgr Grażyna Sokólska-Miłośńska (1994-1996). Od roku 1996 funkcję tę pełni dr hab. Iwona Arabas, prof. PAN, która zrealizowała wiele bardzo udanych inicjatyw w zakresie muzealnictwa farmaceutycznego.

*Fot. Otwarcie wystawy stałej pt. Res pharmaceuticae w Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej w Warszawie (5 września 2017 r.)
(fot. Grażyna Kułakowska)*

Dnia 5 września 2017 r. otwarto aktualną ekspozycję stałą w Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej. Nosi ona tytuł *Res pharmaceuticae* i w nowoczesny sposób ukazuje historię farmacji. Poszczególne jej części to: *Officina sanitatis*, przedstawiająca wnętrze apteki z okresu międzywojennego; *Materia medica*, prezentująca kolekcję naczyń aptecznych, utensyliów i opakowań leków (uporządkowana według działania leku); Kolor i szlif – dotycząca szkła wykorzystywanego do produkcji naczyń aptecznych; Forum magistry Antoniny Leśniewskiej (1866-1937) – ukazująca przykład kobiety dążącej z determinacją do wyższego wykształcenia farmaceutycznego. Bardzo cennym eksponatem są wspomnienia A. Leśniewskiej wydane w języku rosyjskim w Sankt Petersburgu w 1901 r. Część wystawy prezentuje leki medycyny Kampo (stosowane również obecnie w Japonii).

Fot. Fragment Officina sanitatis w Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej w Warszawie (fot. Grażyna Kułakowska)

Zbiory Muzeum były udostępnione do zwiedzania szerszej publiczności m.in. podczas 43. Międzynarodowego Kongresu Historii Farmacji (43rd International Congress for the History of Pharmacy), który odbył się w dniach 12-15 września 2017 r. w Warszawie.

Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej zorganizowało również wiele ekspozycji czasowych, np. Skarb Bałtyku. Bursztyn w lecznictwie (26 kwietnia – 30 listopada 2012 r.), Dziedzictwo kulturowe warszawskiego farmaceuty Ferdynanda Karo na tle inwentaryzacji świata (11 czerwca – 10 grudnia 2015 r.), Farmacja na Uniwersytecie (7 września – 13 października 2017 r. w Starej Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego). Wystawom towarzyszyły starannie wydane katalogi z bogatymi bibliografiami. W Muzeum odbywają się także lekcje muzealne oraz różnorodne spotkania i wykłady poświęcone historii aptekarstwa i rozwojowi nauki o lekach.

Beata Telejko

Bardzo smutny wiersz

Te słowa zbyt proste, by je ułożyć
Zbyt ważne, by szukać łatwych,
Widziałam śmierć
Ludzi i zwierząt
I rozpacz najbliższych, która jest trudniejsza niż
śmierć.
Widziałam wschody słońca
i zorze,
Których już nie zobaczy ten, kto
odszedł.

Pamiętaj
Życie to dar...

Elżbieta Rutkowska

Zakład Farmacji Stosowanej

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

**Przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji,
Warszawa, 18 stycznia 2019 roku**

Z inicjatywy Ogólnopolskiej Sekcji Historii Farmacji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego (dalej: PTFarm) i Instytutu Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk odbył się w dniu 18 stycznia 2019 r. w siedzibie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Warszawie (ul. Długa 16) *XIII Przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji*.

Zebranych powitali: dr hab. Anna Trojanowska, prof. PAN z Instytutu Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk oraz dr n. o zdr. Lidia Maria Czyż – Przewodnicząca Ogólnopolskiej Sekcji Historii Farmacji PTFarm.

Na *XIII Przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji* zgłoszono 6 prac magisterskich z uczelni medycznych w Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu.

Autorzy zaprezentowali następujące zagadnienia: Tomasz Bober (Wrocław) „*Plaga Justyniana*” a „*Czarna Śmierć*” – *analiza krytyczno-porównawcza dwóch wielkich europejskich epidemii* (promotor: prof. dr hab. Bożena Płonka-Syroka), Wiktoria Koszuda (Poznań) *Diagnostyka laboratoryjna w polskim piśmiennictwie lekarskim w okresie zaborów* (promotor: prof. dr hab. Anita Magowska), Marta Lorenz (Wrocław) *Sytuacja zdrowotna na froncie wojny krymskiej (1853-1856) w świetle źródeł z epoki* (promotor: prof. dr hab. Bożena Płonka-Syroka), Weronika Maria Walczewska (Warszawa) *Historia odkrycia penicyliny i wprowadzenia jej na rynek farmaceutyczny* (promotor: dr hab. Iwona Arabas, prof. PAN), Iweta Ścisła (Poznań) *Charakterystyka społeczno-demograficzna studentów poznańskiego Wydziału Farmaceutycznego w latach 1945-1955* (promotor: dr n. hum. Katarzyna Pękacka-Falkowska). W Przeglądzie nie mogła uczestniczyć Anna Grzesiak (Poznań), która zgłosiła pracę *Farmaceutyczna socjotopografia Poznania w XIX i pierwszej połowie XX wieku* (promotor: dr n. hum. Katarzyna Pękacka-Falkowska).

Starannie przygotowane prezentacje spotkały się z dużym zainteresowaniem słuchających i stały się podstawą interesującej dyskusji.

Zauważono również, że przeglądy prac magisterskich poświęcone historii farmacji, których pomysłodawcą i długoletnim współorganizatorem był dr n farm. Jan Majewski (Honorowy Przewodniczący Ogólnopolskiej Sekcji Historii Farmacji PTFarm) są inicjatywą potrzebną. Warto przypomnieć, że pierwszy taki przegląd odbył się w 2006 r., a ze strony Instytutu Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk z dużym zaangażowaniem zajmowała się przeglądami do 2018 r. prof. dr hab. Halina Lichočka, przyczyniając się do promowania i popularyzowania wiedzy dotyczącej historii farmacji.

Uczestnicy *XIII Przeglądu prac magisterskich z zakresu historii farmacji* otrzymali dyplomy uznania (zaprojektowane przez Sylwię Tulik – absolwentkę Liceum Sztuk Plastycznych im. Tadeusza Brzozowskiego w Krośnie oraz Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego) i nagrody książkowe, m.in. publikację autorstwa Stefana Zameckiego pt. *Problematyka naukowicza na łamach periodyku „Nauka Polska”. Jej potrzeby, organizacja i rozwój* (Warszawa 2016).

Redaktor Naczelny „Czasopisma Aptekarskiego” Wiktor Szukiel ofiarował Album artystki Agaty Słyk (wydany w ramach projektu Galeria Farmapress, który jest inicjatywą edytorską Wydawnictwa Farmapress) oraz *Kalendarz Farmaceutyczny na 2019 rok*. Również Muzeum Warszawy przekazało autorom prac upominki.

Beata Telejko

Psalm

Jesteś wiatrem ponad trzcina
Jesteś rzeką, co unosi kruchą gałąź
Jesteś życiem, co pochłania
Jesteś ptakiem, co unosi
Jesteś śmiercią, co wyzwala
Jesteś bólem, który koi...

Wspomnienia

Wygłoszenie mowy pożegnalnej przez Pana Przewodniczącego ZR – Józefa Mozolewskiego na pogrzebie śp. dr. Jana Szrzedzińskiego Turośń Kościelna, 13.02.2019 r.

Czcigodni Kapłani!

Pograżona w smutku Rodzino!

Poczty sztandarowe!

Szanowni Państwo!

- Spotkaliśmy się, aby uczestniczyć w żałobnej Mszy Świętej, podczas której żegnamy śp. dr. Jana Szrzedzińskiego.
- Nasza obecność tutaj pokazuje jak wielkim bólem dla wszystkich jest śmierć Pana Doktora, która pomimo tego, że spotka w życiu każdego z nas, zawsze przychodzi nieoczekiwana.
- Chciałbym w tym miejscu oddać hołd zmarłemu... człowiekowi wyjątkowo zasłużonemu dla naszych współczesnych dziejów, dla całej Polski, dla nas, dla „Solidarności”.

BIOGRAFIA

- **Dr Jan Szrzedziński** był niewątpliwie wielkim patriotą...
- Świadczyć może o tym samo Jego pochodzenie...
- Pochodził z patriotycznej rodziny...
- Był synem Józefy i Józefa - Oficera Wojska Polskiego, aresztowanego w listopadzie 1939 roku przez NKWD - wówczas Dr Jan miał 3 lata.
- Jego mama, Jego rodzina przez dłuższy czas była represjonowana.
- On sam, wielokrotnie w dorosłym już życiu również...
- W 1953 roku, po zdaniu matury ... jako syn ziemianina aresztowanego przez NKWD dostał opinię wroga Polski Ludowej i miał problemy z przyjęciem na studia.
- Udało mu się jednak studiować farmację w Lublinie.

KARIERA ZAWODOWA

- Po studiach wrócił do swojego rodzinnego miasta, by pracować w aptecce, razem z swoją żoną, również farmaceutką.
- Następnie, zatrudnił się w Zakładzie Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w Białymstoku.
- Razem z dr. Andrzejem Lussą, późniejszym prezydentem Białegostoku i prof. Andrzejem Kalicińskim, w 1980 roku założył NSZZ „Solidarność” na Akademii Medycznej w Białymstoku.
- I to w tym miejscu, w czasie stanu wojennego - po raz drugi uznano Go za wroga Polski Ludowej, gdy doszło do weryfikacji nauczycieli akademickich.
- Zarzucano, że Jego postawa nie gwarantuje młodzieży wychowania w duchu socjalistycznym.
- Znalazł się w gronie 12 osób – ludzi prawych – którzy mieli zostać wyrzuceni przez komunistyczne władze ...
- Przydzielono mu opiekuna politycznego, który miał Go naprowadzać na tzw. „właściwą drogę”...
- Dr Jan nigdy nie poddał się tym wpływom komunistycznym, nigdy nie zszedł z dobrej drogi...
- Tradycje rodzinne, wychowanie w duchu patriotyzmu i wartości chrześcijańskich oraz doświadczenia życiowe mocno ugruntowały charakter i postawę Doktora.

WĄTEK RELIKWII

- Jako już starszy wykładowca i kierownik pracowni chemiczno-toksykologicznej Zakładu Medycyny Sądowej w Białymstoku w 1984 roku był świadkiem niezwykle ważnego momentu w historii Polski...
- Widział ciało bł. ks. Jerzego Popiełuszki, zaraz po zamordowaniu...
- Gdy w nocy z 30/31 października 1984 roku zostało przywiezione do Białegostoku, po wyłowieniu z Wisły w okolicach tamy we Włocławku.
- Dr Jan Szrzedziński, w ramach przeprowadzanej sekcji zwłok bł. ks. Jerzego, przez kilka dni prowadził badania chemiczno-toksykologiczne.
- Po zakończeniu swoich prac i wydaniu opinii - pobraną krew i cząstki ciała zabezpieczył i przechowywał w Zakładzie Medycyny.

- Po upływie 4 tygodni (zgodnie z procedurami) pobrany materiał miał trafić do utylizacji...
- Tak się jednak nie stało...
- Dr Jan, będąc przekonany że są to relikwie męczennika, postanowił o ich dalszym przechowywaniu.
- Po upływie pół roku, podjął następną, niezwykle niebezpieczną dla niego decyzję, postanowił zabezpieczyć cząstki krwi i ciała i przekazać je Kościołowi.
- Jakże ogromna była w nim siła do działania...
- Dzięki Jego odważnym decyzjom, w ścisłej tajemnicy w dniu 22 maja 1986 roku udało się zamurować ampułki z krwią i słoik z zabezpieczonymi fragmentami innych cząstek ciała w ścianie w kaplicy budowanego domu zakonnego Sióstr Misjonarek, przy ul. Stołecznej w Białymstoku (dziś sanktuarium bł. Bolesławy Lament).
- Dr Jan Szrzedziński osobiście zabezpieczył ampułki i szklane słoiki w miedzianej tulei oraz dębowej skrzyni.
- O ukryciu relikwii wiedziało jedynie 5 osób.
- Dr Jan nie powiedział o tym nawet swojej żonie.
- Tajemnicy dochował przez 24 lata... w maju 2010 roku wydobyto skrzynię ze szczątkami...
- Tuż przed uroczystością wyniesienia bł. ks. Jerzego Popiełuszki na ołtarze w czerwcu 2010 roku w Warszawie.
- Niewątpliwie, relikwie bł. ks. Jerzego, zawdzięczamy dr. Janowi Szrzedzińskiemu.
- To On w 1984 roku zdał sobie sprawę, że zabezpieczenie doczesnych szczątków ks. Jerzego, męczennika Solidarności, będzie miało ogromne znaczenie w przyszłości.
- Nie ulega wątpliwości, że to dzięki Jego ogromnej odwadze Kościół jest w posiadaniu relikwii bł. ks. Jerzego Popiełuszki...
- Co równie ważne, wnosząc tym samym ogromny wkład w szerzenie się kultu bł. ks. Jerzego.
- Aż do ustanowienia bł. ks. Jerzego Popiełuszki w 2014 roku - przez Kongregację Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, z upoważnienia Ojca Świętego Franciszka - patronem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.

Drodzy Zebrani!

- Nie mogłem pominąć tego ogromnego wkładu śp. Doktora Jana w nasze wspólne dziedzictwo, dziedzictwo historyczne, dziedzictwo Kościoła i naszej wiary...
- On sam jednak nigdy nie uważał tego co zrobił za coś wielkiego,...
- Gdy odbierał przyznany przez Tygodnik Solidarność tytuł „Człowieka Roku 2014” – za zabezpieczenie i przekazanie Kościołowi relikwii, bł. ks. Jerzego Popiełuszki, powiedział:
- *„(...) ponieważ ja jestem człowiekiem wierzącym i praktykującym katolikiem, wiedziałem, że ksiądz Jerzy poniósł śmierć męczeńską, a wobec tego te szczątki należy zabezpieczyć, bo będą w przyszłości relikwiami. I TAK ZROBIŁEM, PO PROSTU”*
- Skromny, a zarazem wielki człowiek, mający siłę do odważnego działania...
- To człowiek niezwykle nam bliski, dla nas, dla „Solidarności”...
- Który sam nazywał „Solidarność” - „naszą Solidarnością”...

Doktorze Janie!

- Byłeś, jesteś i na zawsze będziesz częścią „Solidarności” ...

Pogrążona w smutku Rodzino, Najbliżsi, Przyjaciele!

- Jesteśmy jako Podlaska „Solidarność” bardzo zasmuceni odejściem dr. Jana, proszę przyjąć nasze wyrazy najgłębszego współczucia...

Szanowni Państwo!

- *„Ludzie żyją tak długo, jak długo inni pielęgnują pamięć o nich myśląc i kochając”.*
- Proszę Was wszystkich, abyśmy pamiętali o tym wyjątkowym człowieku...

Doktorze Janie!

- Odpoczywaj w pokoju. Niech Cię Pan przyjmie do Królestwa Niebieskiego...

Mgr farm. Edwarda Kędzierska

Naczelna Rada Aptekarska oraz polscy aptekarze z żalem żegnają zmarłą dnia 4. kwietnia 2019 roku panią magister farmacji Edwardę Kędzierską, pierwszego w historii odrodzonego samorządu aptekarskiego Prezesa Naczelnej Rady Aptekarskiej. Jej odejście jest bolesną stratą dla całego środowiska.

Edwarda Kędzierska wniosła ogromny wkład w rozwój aptekarstwa polskiego. Była orędownikiem reaktywowania samorządu aptekarskiego i aktywnie uczestniczyła w działaniach, które doprowadziły do jego odrodzenia. Środowisko aptekarzy i farmaceutów darzyło Ją wielkim zaufaniem, którego wyrazem było powierzenie Edwardzie Kędzierskiej przez I Krajowy Zjazd Aptekarzy funkcji Prezesa Naczelnej Rady Aptekarskiej w latach 1991 – 1995. W tym czasie odrodzony samorząd aptekarski stał się dojrzałą organizacją zdolną do podejmowania działań na wszystkich płaszczyznach. Była znakomitym aptekarzem, a w

wykonywanie zawodu wkładała całe swoje serce i wielkie zamiłowanie. Edwarda Kędzierska dużą część swojej pracy poświęciła rozwojowi profesjonalnych kadr aptekarskich. Pod jej opieką szkolili się młodzi farmaceuci rozpoczynający drogę zawodową. Ambicja, powołanie i pasja Edwardy Kędzierskiej sprawiły, że jej uczniowie byli dumni z bycia farmaceutą. Była także bardzo życzliwym człowiekiem, zawsze miała czas, służyła dobrą radą i nie szczędziła koleżeńskiej pomocy. Była wzorem aptekarza dbającego o swoich pacjentów, przez co zasłużyła na ich wdzięczność i nieprzemijającą pamięć. Swoją postawą i zawodowymi dokonaniem Edwarda Kędzierska wpisała się na trwałe w chlubną tradycję samorządu aptekarskiego.

Za zasługi dla chwały, pożytku i rozwoju aptekarstwa została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi oraz odznaczeniami samorządowymi: Medalem im. prof. Bronisława Koskowskiego i tytułem Strażnika Wielkiej Pieczęci Aptekarstwa, które są wyrazem najwyższego uznania członków samorządu aptekarskiego.

Cześć jej pamięci.

Beata Telejko

***

Moje ciało karmi się lękiem
I w paradne odziewa łańchmany
...wyciąga rękę
Jak pies odepchnięty od bramy

Jak pies bezdomny przegnany z progu

Moje ciało łąknie już nieba
Tylko oczy są głodne piekieł
Mojej duszy nic już nie trzeba
Jeszcze śni, gdy sen skleci powieki